

forfaavidt der vil være Tale om tillige at tage Hensyn til et Kreditvæsen, til en lettere Udgang til Omsætning og til at faae Laan i sine Eiendomme, skal man efter min Mening indrette det saaledes, at man befæster og understøtter den Overbeviisning, at det er indrettet paa en saadan Maade, at Enhver kan sige til sig selv: Du er ikke ubeluffet fra at faae Laan i din Eiendom, naar din Eiendom afgiver et godt Pant, et Pant, der er bedre end Andres; og man skal søge at forebygge, at naar Alt, hvad der henhører til Bestyrelsen, samles i Kjøbenhavn, den Mening da skulde faae Indpas, at man med Hensyn til Udgangen til at faae Laan vilde være bedre tjent, saafremt man havde Bestyrelsen mere i sin Nærhed. Saa stor har min Engstelse været for at fremkalde denne Anstuelse, at jeg — hvad jeg ikke har omtalt i Motiverne eller engang antydet under Sagens første Behandling — idet jeg ansaae det hensigtsmæssigt at foreslaae 5 Overformynderier, havde stor Tvivl, om jeg ikke burde opgive at foreslaae Kjøbenhavn som Stedet, hvor Bestyrelsen skulde være for Sjællands og Hollands og Falsters Overformynderi, og derimod vælge en anden By i Sjælland. Men der frembyd sig herimod afgjørende praktiske Hensyn, og deriblandt det, at man her havde Banken og desuden havde lettere ved at finde de fornødne Kræfter, hvilket gjorde, at jeg opgav denne Tanke. — Det har altsaa været den levende Betragtning for mig; men der kommer ogsaa det til, at den større Afstand, hvori man drager de forskjellige Midler bort fra Hjemstedet, idet man samler dem i Kjøbenhavn, denne Afstand har ogsaa i og for sig sin store Ulempe, nemlig den, at man derved kommer til at fremkalde Bidsløftighed i mange Tilfælde og Uleilighed, som man derimod vil undgaae ved at holde fast ved de 5 Overformynderier. Nu vil man naturligtvis sige, og det er allerede fra flere af de ærede Talere bemærket: Men man behøver ikke at frygte for Centralisationens Indvirkning, thi der er jo foreslaaet de forskjellige Laanebestyrelser. Ja, naar det ikke netop kom an paa at tilvejebringe den Overbeviisning, at Forholdet var indrettet saaledes, at der habdes en fuldstændig Garanti for Varetagelsen af de provindsielle Interesser,

vilde jeg sige, at man kunde bemærke, at Laanebestyrelserne jo ere organiserede saaledes, at der ikke lader sig nære nogen Frygt med Hensyn til Udlaan. Men jeg troer virkelig ikke at sige for meget, naar jeg siger, at man gjør for store Krav, naar man vil have, at Befolkningens Frygt for Centralisationen skal tabe sig ved en Henviisning til Laanebestyrelserne. Det er ganske naturligt, at man vil antage, at dog de, der komme til at staae den Kjøbenhavnske Bestyrelse nærmere, ville paa en ganske naturlig Maade have Leilighed til at fremstille i et mere indtrængende Lys Sikkerheden af Pantterne og alle de personlige Forhold, der ogsaa kunne have deres store Betydning med Hensyn til Børderingen af den Sikkerhed, hvorom der er Tale, saaledes at Indretningen af Laanebestyrelser rundt omkring — jeg vil i Overeensstemmelse med Udvalgets Forslag sige: i Amtene — ikke vil komme til at tilvejebringe den fulde Overbeviisning om Rigeligheden af Fordelingen af Udlaanene, hvad jeg som anført antager netop vilde være et vigtigt Grundlag for, at hele den nye Institution kan komme til at mødes med fornøden Velvilje og Tillid. Nu siger man — og det er blevet stærkest udhæret af den ærede 1ste Landsthingsmand for 11te Kred (Kofenørn = Teilmann) — at det ogsaa kommer an paa Villigheden af Administrationen. Et æret Medlem har rigtignok allerede paavist, at Bepærelserne ved Udvalgets Forslag vilde blive meget ringe. Jeg troer næsten ikke at feile ved at gjengive den nævnte ærede Landsthingsmands Ord saaledes, at Hensynet til Villigheden var for ham det meest afgjørende. Ja, det er jo klart, at Pengehensynet vil komme til at veie stærkt i Vægtsskaalen, men jeg troer ikke, at Forfjellen imellem de Udgifter, der ville medgaae ved Indretningen af Overformynderierne overensstemmende med Lovudkastet og Indretningen af eet saadant i Kjøbenhavn, vil blive et saa stort Beløb, at det just vil veie saa særdeles stærkt mod den Betragtning, der — som jeg haaber Thinget vil erkjende — dog til en vis Grad kan gjøres gjældende til Fordeel for det System, der ligger til Grund for Lovudkastets Ufattelse.